

Αγροτεχνικές εργασίες σε μόνιμες καλλιέργειες κατά τον Μάρτιο

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 10.03.2026 Брой: 3/2026

Ο Μάρτιος χαρακτηρίζεται από συχνές αλλαγές καιρικών συνθηκών, καθώς ο μήνας είναι μεταβατικός μεταξύ χειμώνα και άνοιξης. Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό είναι επίσης η παρουσία στρατοσφαιρικής θέρμανσης. Η αύξηση της διάρκειας της ημέρας και της ηλιακής ακτινοβολίας οδηγούν σε αισθητή άνοδο των θερμοκρασιών.

Τον Μάρτιο, οι καλλιέργειες οπωροφόρων θα διανύσουν τις φάσεις: πρήξιμο των μπουμπουκιών, ρήξη των μπουμπουκιών, σχηματισμός μπουμπουκιών και άνθηση σε είδη πυρηνόκαρπων πρώιμης άνθησης (αμυγδαλιά, βερίκοκο, ροδάκινο, κερασιά). Οι προβλεπόμενες ελάχιστες θερμοκρασίες

για τον μήνα, έως μείον 7°C, θα είναι κρίσιμες για τα οπωροφόρα δέντρα που έχουν εισέλθει στις φάσεις του σχηματισμού μπουμπουκιών και της άνθησης.

Προς το τέλος της πρώτης δεκαήμερης, αναμένονται θερμοκρασίες κάτω από το κλιματικό κανονικό, ιδιαίτερα στη Βόρεια και Ανατολική Βουλγαρία. Δεν αποκλείεται χιονόπτωση, συμπεριλαμβανομένων και των πεδινών περιοχών, αν και μάλλον βραχύβια. Στα βουνά, θα δημιουργηθούν συνθήκες για νέα χιονοκάλυψη. Οι ελάχιστες θερμοκρασίες στις λεκάνες μπορεί να είναι αρνητικές, και οι παγετοί το πρωί θα είναι συχνή εμφάνιση.

Μετά την αναμενόμενη βραχυπρόθεσμη ψύξη στο τέλος της πρώτης δεκαήμερης, για τις περισσότερες ημέρες της δεύτερης - προβλέπονται μέσες ημερήσιες θερμοκρασίες πάνω από το βιολογικό ελάχιστο. Οι ημερήσιες θερμοκρασίες θα φτάσουν σε ανοιξιάτικες τιμές, ιδιαίτερα στις πεδιάδες και στη πεδιάδα του Δούναβη. Ο καιρός, ωστόσο, θα παραμείνει δυναμικός. Διερχόμενοι μεσογειακοί κυκλώνες μπορούν να φέρουν βροχόπτωση - κυρίως βροχή, αλλά κατά τη διάρκεια βραχυπρόθεσμων ψύξεων στα υψίπεδα, είναι επίσης πιθανό υγρό χιόνι. Αντίθετες συνθήκες μεταξύ ζεστών και ψυχρότερων ημερών θα είναι χαρακτηριστικές.

Κατά τη διάρκεια της τρίτης δεκαήμερης του Μαρτίου, η ανάπτυξη των γεωργικών καλλιεργειών θα προχωρήσει σε θερμοκρασίες πάνω από τα κλιματικά κανονικά, με περισσότερες ώρες ηλιοφάνειας και τυπική ανοιξιάτικη δυναμική. Η βροχόπτωση θα είναι κυρίως βροχή, συχνά με τη μορφή σύντομων αλλά έντονων ανοιξιάτικων ντουζιών. Οι πρωινές παγετοί θα είναι δυνατοί μόνο σε καθαρό και ήρεμο καιρό, κυρίως στις λεκάνες. Βραχυπρόθεσμες ψύξεις δεν μπορούν να αποκλειστούν εντελώς.

Στα φυτώρια οπωροφόρων

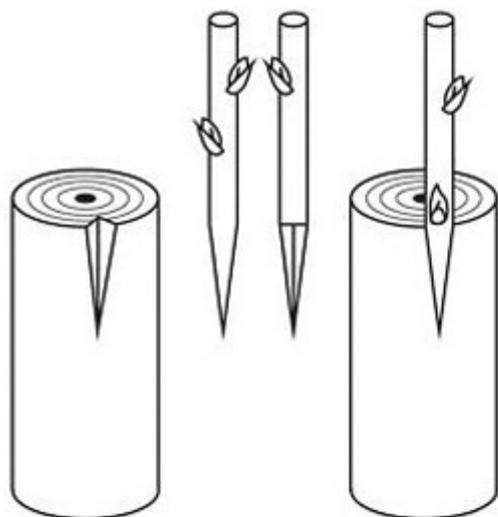
Ολοκληρώνεται ο σποράς των σποροφυτών και η φύτευση των υποβλαστών στο φυτώριο.

Οι μητρικοί φυτοί φυτεύονται το αργότερο μέχρι το τέλος της πρώτης δεκαήμερης. Τα διετή μητρικά φυτεία κλαδεύονται σε κούτσουρο - 3-4 cm πάνω από το έδαφος.

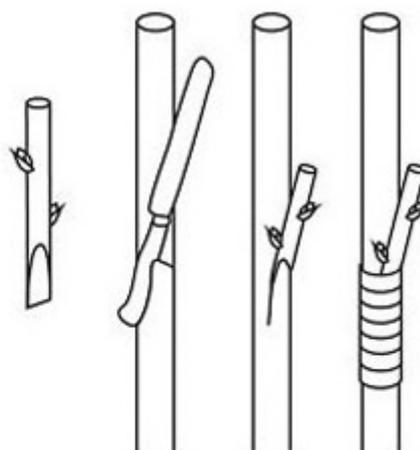

Τα σπορόφυτα με είδη ωφορών, οι μητρικοί φυτοί και τα διετή φυτώρια λιπαίνονται με 10-12 kg/decare νιτρικό αμμώνιο ή με την ίδια ποσότητα (ισοδύναμη με 10-12 kg/decare νιτρικό αμμώνιο) άλλου αζωτούχου λιπάσματος. Τα σπορόφυτα καλλιεργούνται για να διασπαστεί η κρούστα του εδάφους, να καταστραφούν τα ζιζάνια και να ενσωματωθεί το αζωτούχο λίπασμα.

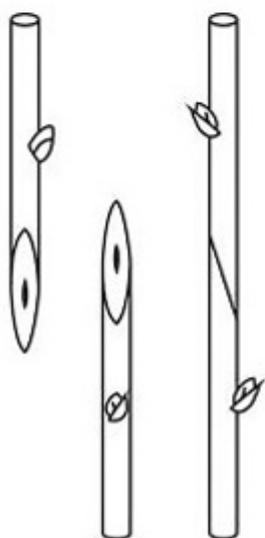
Εάν είναι απαραίτητο, πραγματοποιείται αραίωση του υλικού υποβλαστών. Τα φυτά από είδη ωφορών αφήνονται σε απόσταση 6-8 cm, και από είδη πυρηνόκαρπων - περίπου 4 cm.

1.

2.

3.

1. присаждане на кози
крак

2. присаждане на
страничен разрез

3. присаждане на
копуляция

Υποβλάστα σε φυτώρια που δεν δέχτηκαν το μόσχευμα επαναμοσχεύονται. Στην πράξη, συχνότερα επαναμοσχεύονται χρησιμοποιώντας την τεχνική whip and tongue, side veneer ή splice grafting.

Στους οπωρώνες

Η κλάδευση για παραγωγή και αναζωογόνηση ειδών ωοφόρων και πυρηνόκαρπων και ο σχηματισμός κορώνας σε νεαρούς οπωρώνες μπορεί να πραγματοποιηθεί μέχρι το στάδιο 'αυτί ποντικού' των μπουμπουκιών.

Φυτεύονται νέοι οπωρώνες, και η πρώτη κλάδευση πραγματοποιείται ταυτόχρονα.

Συνεχίζεται η αντικατάσταση νεκρών δέντρων σε νεαρούς οπωρώνες.

Πραγματοποιείται η πρώτη επιδότηση με αζωτούχα λιπάσματα. Σε νεαρούς οπωρώνες, λιπαίνονται μόνο οι σειρές των δέντρων, ενώ σε παλαιότερους – όλοι οι διαμεσολαβητικοί χώροι. Το λίπασμα σκορπίζεται στην επιφάνεια και ενσωματώνεται με ρηχή καλλιέργεια. Η απαιτούμενη ποσότητα λιπάσματος καθορίζεται με βάση τα αποτελέσματα φυλλικής ανάλυσης που πραγματοποιήθηκε το προηγούμενο έτος. Εάν δεν υπάρχει διαθέσιμη ανάλυση, λιπαίνετε με 15-20 kg/decare νιτρικό αμμώνιο ή την ίδια ποσότητα άλλου αζωτούχου λιπάσματος.

Παρέχονται αποικίες μελισσών για επικονίαση των λουλουδιών. Για 10 decare, παρέχονται 3-4 αρκετά ισχυρές αποικίες μελισσών. Είναι πιο κατάλληλο να τοποθετηθούν και στις δύο πλευρές της σειράς. Οι μέλισσες επιτυγχάνουν μέγιστη ικανότητα επικονίασης σε ηλιόλουστες και ήρεμες μέρες με θερμοκρασίες 20 - 22 °C, όταν μπορούν να ταξιδέψουν έως και 3 km από τη κυψέλη.

Λαμβάνονται μέτρα για την προστασία των φυτών από τους ύστερους παγετούς. Τα μέτρα ελέγχου περιλαμβάνουν θέρμανση, δημιουργία καπνού και κίνηση αέρα, ψεκασμό ή άρδευση και χημικά προϊόντα. Η θέρμανση του αέρα επιτυγχάνεται με καύση υψηλής ενέργειας καυσίμων – μαζούτ, ναφθαλίνη, φυσικό αέριο, παλαιά ελαστικά αυτοκινήτων. Αναβούνται μία ώρα πριν η

Θερμοκρασία πέσει στο κρίσιμο σημείο για τα φυτά, και η φωτιά διατηρείται για μία ώρα μετά την ανατολή του ηλίου.

Για τη δημιουργία καπνού, χρησιμοποιούνται ειδικά δοχεία καπνού ή αδρανή υλικά όπως άχυρο, ρινίσματα ξύλου, κλαδιά και τύρφη. Τακτοποιούνται σε σωρούς στις σειρές, σε απόσταση 30-60 m μεταξύ τους και 5-6 m εντός της σειράς. Απαιτούνται περίπου 100 kg εύφλεκτου υλικού ανά decare, κατανεμημένα σε 10 σωρούς.

Με τον υπερκείμενο ψεκασμό, αξιοποιείται η ιδιότητα του νερού να απελευθερώνει θερμότητα κατά την πήξη, ενώ με την άρδευση των οπωρώνων, αυξάνονται η θερμική αγωγιμότητα και η ακτινοβολία του εδάφους, με αποτέλεσμα αύξηση της θερμοκρασίας του αέρα κατά 2-3 °C. Για να αποτραπεί η κρυστάλλωση του κυτταρικού νερού στα μπουμπούκια και προστασία από θερμοκρασίες κάτω του μηδενός, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε προϊόντα βασισμένα σε πολυμερή και συμπολυμερή, όπως το Scudo Therm (1-2 l/100 l νερό) ή βιοδιεγέρτες όπως το *Grow Plant Stop Freeze*, *Stop Freeze*.

Προληπτικά ή σε περίπτωση ζημιάς από παγετό στα μπουμπούκια και τα λουλούδια των οπωροφόρων, για να διεγερθεί η άνθηση, εάν τα είδη οπωροφόρων βρίσκονται ακόμη σε αυτή τη φάση ανάπτυξης, μπορείτε να τα λιπαίνετε φυλλικά με ένα υγρό λίπασμα εξειδικευμένο για εφαρμογή κατά την άνθηση - *Cynoyl Z Special*, *ERT 23 plus*, *Archer OsmoCare* ή γιβερελλικό οξύ.

Οι ρωγμές από παγετό καρφώνονται με μικρά καρφιά. Οι διαμήκεις ρωγμές από παγετό επικαλύπτονται με ένθετο για πληγές δέντρων.

Εάν είναι απαραίτητο, εφαρμόζεται άρδευση πριν ή κατά τη διάρκεια της άνθησης. Συνήθως είναι υποχρεωτική όταν ο χειμώνας είναι ξηρός, ακολουθούμενος από άνοιξη με ανεπαρκή βροχόπτωση.

Ενήλικα δέντρα και δέντρα χαμηλής αξίας ποικιλιών επαναμοσχεύονται.